



**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЕКОНОМІКИ
ФАРМАЦІЇ
ГО «ХАРКІВСЬКА ОБЛАСНА АСОЦІАЦІЯ
ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ»**



**ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЛІКАРСЬКОЇ ПОЛІТИКИ ЗА УМОВ
ВПРОВАДЖЕННЯ МЕДИЧНОГО СТРАХУВАННЯ: ПИТАННЯ ОСВІТИ,
ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ**

МАТЕРІАЛИ

VII Всеукраїнської науково-освітньої internet конференції

(м. Харків, 13-14 березня 2024 р.)



Харків

2024

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЕКОНОМІКИ ФАРМАЦІЇ

**ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЛІКАРСЬКОЇ
ПОЛІТИКИ ЗА УМОВ ВПРОВАДЖЕННЯ МЕДИЧНОГО
СТРАХУВАННЯ: ПИТАННЯ ОСВІТИ, ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ**

МАТЕРІАЛИ

*VII Всеукраїнської науково-освітньої internet конференції
(м. Харків, 13-14 березня 2024 р.)*

Харків

2024

УДК: 615.12

Редакційна колегія:

Головний редактор: Г.Л. Панфілова

Члени редакційної ради: А.С. Немченко, В.І. Міщенко, А.М. Лебедин

Реєстраційне посвідчення УкрІНТЕІ від 11 грудня 2023 р. №591

Формування Національної лікарської політики за умов впровадження медичного страхування: питання освіти, теорії та практики: матер. VII Всеукр. наук. -практ. конф., м. Харків, 13-14 березня 2024 р. / ред. кол. : Г.Л. Панфілова та ін. – Х. : Вид-во НФаУ, 2024. – 559 с.

Збірник містить матеріали VII Всеукраїнської науково-освітньої Internet конференції «Формування Національної лікарської політики за умов впровадження медичного страхування: питання освіти, теорії та практики», в яких розглянуті питання: підходів до формування Національної лікарської політики виходячи з досвіду впровадження системи оцінки технологій в охороні здоров'я (Health Technology Assessment - HTA); тенденцій розвитку фармацевтичного ринку; розробки сучасних механізмів ціноутворення на лікарські засоби; дослідження механізмів компенсації (реімбурсації) вартості ліків та методів їх впровадження у практичну охорону здоров'я та систему фармацевтичного забезпечення населення, а також у медичне страхування; проведення фармакоеконімічних досліджень.

Матеріали відредаговані членами редакційної ради у відповідності до вимог, які представлені у Інформаційному листі. Збірник друкується в авторській редакції. Відповідальність за достовірність наданого для видання матеріалу несуть автори одноосібно. Будь-яке відтворення тексту без згоди авторів забороняється.

© Національний фармацевтичний
університет, 2024

© Колектив авторів, 2024

ФАРМАЦЕВТИЧНА ОПІКА ПРИ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАСОБІВ ВІТАМІНУ D З АПТЕЧНИХ ЗАКЛАДІВ

Гала Л.О., Рафальська Я.Д.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, м. Київ, Україна

hala.liliiia@nmu.ua

На сьогодні доведено важливість оптимального рівня вітаміну D в організмі людини, зважаючи на його властивість підтримувати метаболізм кісток та їхню міцність, зменшувати серцево-судинні ризики та поширеність онкопатологій. Незважаючи на свою історичну назву, вітамін D – це гормон, який при активації постає метаболічно активним стероїдним жиророзчинним гормоном, що впливає на клітинні рецептори кісток, кишечника, нирок та паращитоподібних залоз у процесі підтримки необхідного рівня кальцію та фосфору в крові. Сучасний раціон харчування населення з низьким вмістом вітаміну D у продуктах, вплив чинників зовнішнього середовища та проблеми зі станом здоров'я людей призводять до складності досягнення необхідного рівня вітаміну D. Через це більш ніж 80% населення світу живуть за умов його недостатності, яка потребує профілактики, а в більш складних випадках – лікування з використанням засобів, що містять вітамін D.

Метою роботи стало дослідження підходів до фармацевтичної опіки задля профілактики недостатності вітаміну D в організмі людини з використанням лікарських засобів (ЛЗ) та дієтичних добавок (ДД), представлених на ринку України. У дослідженні застосовувалися такі методи як аналітичний, маркетингових досліджень та узагальнення отриманих результатів.

Дефіцит вітаміну D серед населення в Україні є серйозною проблемою, оскільки призводить до змін мінерального метаболізму організму та як наслідок до зниження рівня щільності кісток. За результатами епідеміологічних досліджень встановлено, що частка громадян України, які

мають рівень вітаміну D у межах норми, не перевищує 10% від усього населення. Серед профілактичних заходів, спрямованих на попередження недостатності вітаміну D в організмі, слід звернути увагу на забезпечення збалансованого харчування (20% норми добового споживання вітаміну D) та необхідність природнього синтезу вітаміну у шкірі під дією УФ променів сонця (80-100% потреби). Сучасні європейські настанови рекомендують здоровим людям вживати з профілактичною метою щоденно вітамін D у дозі від 400 МО (10 мкг), для попередження зниження концентрації D у сироватці крові нижче ніж 25 нмоль/л, до 800-1000 МО на добу (20-25 мкг). Лабораторне дослідження рівня вітаміну D у сироватці крові є досить дороговартісним, тому періодичний скринінг у спільноті не використовується. Проте для окремих пацієнтів, із ризиком серйозного дефіциту, інформація щодо рівня вітаміну D є дуже важливою, оскільки дозволяє виявити потребу в терапії та визначити з лікарем раціональну дозу.

За результатами дослідження на фармацевтичному ринку виявлено 24 найменування ЛЗ вітаміну D та 211 дієтичних добавок. Серед виробників ЛЗ перевага за Україною (58,3%), а серед ДД – за США (39,8%) та Україною (20,4%). За лікарськими формами більшість становлять м'які капсули, таблетки серед ЛЗ та капсули, таблетки, краплі серед ДД. Аналіз фізичної доступності та рівня цін засобів вітаміну D доводить широкий асортимент ЛЗ і, особливо, ДД у різних цінових категоріях залежно від фірми-виробника, дозування. Серед зареєстрованих ЛЗ вітаміну D для більшості визначена форма відпуску – за рецептом та заборонено рекламування. На противагу всі ДД з аналогічним вмістом компонентів дозволено відпускати споживачам без рецепта лікаря. Отже, у ситуації, коли пацієнт за відсутності рецепта лікаря має можливість придбати ДД, важлива роль покладається на фармацевта в забезпеченні належного рівня фармацевтичної опіки задля раціонального вибору засобу з вітаміном D щодо складу, дозування, лікарської форми, ціни, особливо в разі використання ДД вітаміну D з профілактичною метою.